

## NORMA

### **pentru modificarea și completarea Normei nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară**

#### **- PROIECT -**

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b), coroborate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor art. 258 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 51 alin.(4)-(6) și ale art. 105-110 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 15 alin. (7) și (8), ale art. 35, art. 81 alin.(2) și (3) și ale art. 83 lit. d) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (6) din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 51, art. 173 alin. (1) lit. k) și ale art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de ..... 2016,

**Autoritatea de Supraveghere Financiară** emite prezenta normă:

**Art. I.** - Norma nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 din 29 decembrie 2015, se modifică și se completează după cum urmează:

**1. La articolul 1, alineatul (2), partea introductivă a alineatului (4) și alineatul (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

”(2) Entitățile prevăzute la alin. (1) care intră sub incidența prevederilor prezentei norme sunt următoarele: societăți de servicii de investiții financiare, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) lit. a) și b); societăți de administrare a investițiilor, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) lit. c); organisme de plasament colectiv; Fondul de compensare a investitorilor; operatori de piață/sistem; depozitari centrali; case de compensare; contrapărți centrale; administratori de fonduri de investiții alternative, societăți de asigurare și/sau reasigurare; fonduri de pensii administrate privat și administratorii acestora; fonduri de pensii facultative și administratorii acestora.

...

(4) Prevederile prezentei norme nu se aplică următoarelor entități:

...

(5) Activitatea de audit financiar desfășurată la entitățile prevăzute la alin. (4) se realizează în conformitate cu Protocolul încheiat între Autoritatea de Supraveghere Financiară și Camera Auditorilor Financiar din România. Auditorii financiar persoane fizice care efectuează auditul financiar la entitățile cărora nu li se aplică prevederile prezentei norme nu sunt supuși avizării A.S.F..”

**2. La articolul 1, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:**

”(6) Auditorii financiar persoane fizice care au fost deja avizați de către A.S.F. în această calitate pot efectua audit financiar doar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (4).”

**3. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:**

”Art. 4. - Auditorii financiar avizați de către A.S.F. care efectuează misiuni de audit la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația respectării cerințelor de conduită etică și profesională prevăzute de legislația aplicabilă în acest sens.”

**4. La articolul 7 alineatul (1), litera f) se abrogă.**

**5. La articolul 7 alineatul (1), literele g) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

” g) să aibă încheiat un contract de asigurare de răspundere civilă profesională, în conformitate cu normele privind asigurarea pentru risc profesional emise de C.A.F.R.; **deținerea unui**

**contract de asigurare de răspundere civilă este obligatorie pentru întreaga durată a efectuării misiunilor de audit financiar pentru entitățile reglementate de ASF; A.S.F. nu își asumă responsabilitatea privind conformitatea contractului de asigurare de răspundere civilă profesională cu normele privind asigurarea pentru risc profesional emise de C.A.F.R.;**

...

k) să utilizeze serviciile unui expert în auditarea sistemelor informatice care deține certificarea CISA "Certified Information Systems Auditor", în conformitate cu reglementările în materie;"

#### **6. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:**

”Art. 8. - Auditorii financiari care solicită avizarea ca auditori financiari ai entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 7 prin depunerea la Registratura A.S.F. a următoarelor documente:

- a) document eliberat de către C.A.F.R. care să ateste îndeplinirea condițiilor de la art. 7 alin. (1) lit. a);
- b) certificat constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului, cu starea la zi a persoanei juridice, în original;
- c) document eliberat de C.A.F.R. care să cuprindă mențiuni referitoare la ultimul calificativ acordat;
- d) contract de asigurare de răspundere civilă profesională, valabil la data depunerii documentației, în copie;
- e) cazier judiciar și cazier fiscal, în original;
- f) dovada achitării taxei de avizare, în condițiile prevăzute de reglementările privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară;
- g) curriculum vitae, semnat și datat, documentele prevăzute la lit. a), c), e) și k) pentru partenerul-cheie de audit;
- h) lista persoanelor angajate cu contract individual de muncă, membri activi C.A.F.R., pentru care se va prezenta și dovada deținerii calității de angajat, respectiv copia contractului individual de muncă;
- i) contract individual de muncă/contract de prestări servicii și curriculum vitae, în copie, pentru actuar;
- j) contract individual de muncă/contract de prestări servicii și certificat CISA, în copie, pentru expertul în auditarea sistemelor informatice;
- k) declarație pe propria răspundere sub semnătură olografă din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. e);
- l) declarație pe propria răspundere, sub semnătura olografă, în forma prezentată în anexele nr. 2, 3 și 4, după caz, în funcție de aplicabilitatea în cadrul fiecărui sector de supraveghere financiară;
- m) chestionar, completat și semnat, în forma prezentată în anexa nr. 5. ”

#### **7. La articolul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

” Art. 9. - (1) Documentația prevăzută la art. 8 se depune la Registratura A.S.F. în perioada 3 ianuarie – 1 iulie și va fi însoțită de o cerere întocmită potrivit anexei nr. 1, în care se va preciza sectorul de supraveghere financiară în care activează entitatea ce va fi supusă auditului financiar.”

**8. La articolul 9, alineatul (2) se abrogă.**

**9. La articolul 9, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

”(3) În situația în care auditorul financiar a fost avizat pentru a desfășura activitate de audit financiar în cadrul unui sector de supraveghere financiară și își manifestă intenția să efectueze activități de audit financiar și în cadrul celorlalte sectoare de supraveghere financiară, transmite cererea întocmită conform anexei nr. 1.”

**10. La articolul 14, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

“(2) Decizia A.S.F. de respingere scrisă și motivată, se comunică în termen de 7 zile de la data emiterii acesteia și poate fi contestată în termen de maximum 30 de zile de la data comunicării ei, în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare”.

**11. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:**

”Art. 16. - Orice modificare a informațiilor și/sau a documentelor care au stat la baza avizării auditorului financiar va fi comunicată A.S.F. de către acesta, în termen de maximum 15 zile de la data producerii modificării.”

**12. La articolul 17, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

”Art. 17. - (1) Ulterior avizării de către A.S.F., auditorul financiar are obligația notificării contractelor aferente misiunilor de audit în termen de maximum 15 zile de la data încheierii, cu completarea corespunzătoare a declarațiilor care reflectă situațiile de incompatibilitate, prevăzute în anexele nr. 2, 3 și 4 ale prezentei norme, și a chestionarului - anexa nr. 5, actualizate, dacă au intervenit modificări ale informațiilor furnizate la avizare. În situația în care nu au intervenit modificări, auditorul financiar va transmite A.S.F. o declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, în acest sens.”

**13. La articolul 19, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

”(2) În cazul schimbării auditorului financiar, entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) transmit A.S.F., în termen de maximum 15 zile de la data adoptării hotărârii, o notificare în care să precizeze motivele schimbării auditorului financiar și auditorul financiar nou desemnat, avizat conform prevederilor prezentei norme.”

**14. La articolul 21, partea introductivă și literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

”Art. 21. - Auditorii financiari care efectuează misiuni de audit financiar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a se asigura că sunt respectate următoarele dispoziții, inclusiv cele referitoare la partenerii-cheie ai acestora, respectiv actuarii, după caz:

a) perioada de auditare a unei entități de către același auditor financiar, este de maximum 5 ani consecutivi, perioadă care poate fi prelungită de către A.S.F. numai cu respectarea legislației sectoriale în vigoare, la solicitarea auditorului financiar, în baza unei analize fundamentate a activității desfășurate de către acesta și în baza unei recomandări din partea C.A.F.R.; perioada de 5 ani se calculează începând cu exercițiul financiar 2015, pentru entitățile ce au încheiat un contract de audit financiar anterior datei de 01.01.2015, iar pentru entitățile care au încheiat contract de audit financiar după data de 01.01.2015 se calculează de la data încheierii contractului de audit financiar cu respectarea legislației sectoriale în vigoare;

b) auditorii financiari care în timpul exercitării atribuțiilor într-o entitate prevăzută la art. 1 alin. 2 ce are legături strânse cu o altă societate la care aceștia efectuează audit financiar, au obligația să informeze A.S.F. despre aspectele care au legătură cu societatea auditată, la solicitarea A.S.F. sau la momentul constatării aspectelor respective prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a), b) și c);”

**15. La articolul 23, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

”a) contractul de audit se încheie până la data de 31 octombrie a anului în curs, astfel încât să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie a anului următor; în situația în care contractul de audit se încheie pentru o perioadă mai mare de un an, încheierea acestuia se face cu respectarea prevederilor art. 21 lit. a);”

**16. La articolul 26 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:**

”d) exprimarea unei opinii cu rezerve asupra situațiilor financiare anuale/consolidate ale entității;”

**17. La articolul 36, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

” Art.36 - (1) Prevederile prezentei norme se completează cu dispozițiile privind auditul financiar din legislația aplicabilă celor trei sectoare de supraveghere financiară.”

**18. La articolul 36, alineatul (2) se abrogă.**

**19. Anexele nr. 1, 3, 4 și 5 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

**CERERE**  
**pentru avizarea auditorului financiar**

Auditor financiar, persoană juridică . . . . ., cu sediul/domiciliul în . . . . ., solicit avizarea în vederea desfășurării activității de audit financiar la entități autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul . . . . ., respectiv la\* . . . . .

-

1. Datele de identificare ale auditorului financiar:

Denumirea auditorului financiar, persoană juridică

.....

Forma juridică

.....

Adresa sediului social

.....

Codul de înregistrare fiscală

.....

Numărul certificatului/autorizației de funcționare eliberate de Camera Auditorilor Financiari din România . . . . . Informații de contact (telefon, fax, e-mail)

.....

2. Date privind reprezentantul legal al auditorului financiar, persoană juridică

Numele și prenumele

.....

Funcția

.....

Informații de contact (telefon, fax, e-mail)

.....

3. Date privind actuarul (salariat sau colaborator cu contract de prestări servicii la auditorul, persoană juridică):

Numele și prenumele

.....

Funcția

.....

4. Date privind expertul în auditarea sistemelor informatice care deține certificarea CISA "Certified Information Systems Auditor" (salariat sau colaborator cu contract de prestări servicii la auditorul financiar, persoană juridică):

Nume și prenume

.....

Funcția

.....

5. Informații suplimentare care ar putea fi considerate relevante pentru activitatea auditorului financiar:

.....

Subsemnatul, cunoscând prevederile privind falsul în declarații din Codul penal, declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, că toate răspunsurile sunt complete și conforme cu realitatea și că nu există alte fapte relevante asupra cărora Autoritatea de Supraveghere Financiară ar trebui informată. Totodată, în numele auditorului financiar - persoană juridică pe care îl reprezint/în nume propriu, mă angajez să comunic Autorității de Supraveghere Financiară orice modificare privind informațiile furnizate.

Reprezentant legal al auditorului financiar,  
persoană juridică

.....  
(numele și prenumele)

.....  
(semnătura și ștampila)

**ANEXA Nr. 3**

**DECLARAȚIE**

Subsemnatul, ..... (numele și prenumele), partener-cheie de audit al .....,  
(denumirea auditorului financiar, persoana juridică) propus pentru realizarea auditului financiar  
la entitatea\* ..... (denumirea entității):

\* Nu se aplică entităților care activează pe piața sistemului de pensii private.

- declar că nu mă aflu într-o situație de incompatibilitate ori de conflict de interese prevăzută  
de legislația în vigoare;

- declar că nu mai dețin calitatea de partener-cheie de audit

sau\*\*

dețin calitatea de partener-cheie la auditorul financiar ..... în vederea  
efectuării auditului financiar pentru următoarele entități: .....\*\*\*

\*\* se va alege varianta corespunzătoare și se va completa în consecință

\*\*\* informațiile se vor furniza pentru fiecare auditor financiar la care se deține calitatea de  
partener cheie, cu precizarea entităților pentru care se efectuează misiuni de audit în numele  
respectivului auditor financiar

Data ..... Numele și prenumele .....  
... Nr. din registrul Camerei Auditorilor  
Financieri  
din România .....

**ANEXA Nr. 4**

**DECLARAȚIE**

Subsemnatul, . . . . . (numele și prenumele), actuar . . . . . (salariat/colaborator cu contract prestări servicii) al . . . . . (denumirea auditorului financiar, persoană juridică), propus pentru realizarea auditului financiar la entitatea\* . . . . . (denumirea entității), declar că nu mai fac parte din nicio echipă de audit.

Data . . . . . Numele și prenumele . . . . .  
... .  
Nr. din registrul actuarilor . . . .  
. . . . .

**ANEXA Nr. 5**

**CHESTIONAR\***  
**pentru auditorul financiar**

1. Identitatea auditorului financiar (Se vor indica: denumirea, forma juridică, adresa sediului social, codul unic de înregistrare și numărul certificatului/autorizației de funcționare eliberate de Camera Auditorilor Financiar din România.)

. . . . .

2. Identitatea reprezentantului legal al auditorului financiar, persoană juridică (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, informațiile de contact - adresă, telefon, e-mail.)

. . . . .

3. Identitatea auditorului financiar, partener-cheie de audit (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, informațiile de contact - adresă, telefon, e-mail.)

. . . . .

4. Identitatea actuarului/actuarilor din echipa de audit ce va/vor participa la auditul financiar al entității (Se vor indica: numele, prenumele, informațiile de contact - adresă, telefon, e-mail.)

.....

5. Identitatea expertului/expertilor în auditarea sistemelor informatice care deține/dețin certificarea CISA "Certified Information Systems Auditor" ce va/vor participa la auditul financiar al entității (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, informațiile de contact - adresă, telefon, e-mail.)

.....

6. Să se menționeze entitatea la care auditorul financiar, persoană juridică, a coordonat sau a participat în cadrul misiunilor sale de audit la auditarea situațiilor financiare anuale individuale și/sau consolidate, cu precizarea exercițiilor financiare pentru care acestea au fost întocmite.

.....

7. Să se precizeze dacă în ultimii 10 ani vreuna dintre entitățile la care auditorul financiar, persoană juridică, a prestat servicii de audit financiar a făcut obiectul unei proceduri de reorganizare judiciară/faliment/lichidare/administrare specială/redresare financiară. În caz afirmativ, să se prezinte toate detaliile.

.....

8. Să se menționeze dacă în ultimii 10 ani auditorul financiar, persoană juridică, sau dacă acționarii/asociații auditorului financiar, persoană juridică, a/au făcut obiectul, în România ori în străinătate, al vreunei anchete sau proceduri profesionale, disciplinare, administrative ori judiciare, care s-a încheiat cu vreo sancțiune, ori face/fac în prezent obiectul unor astfel de anchete sau proceduri.

.....

9. Dacă da, să se prezinte detalii complete, indiferent dacă între timp a intervenit o reabilitare.

.....

Se vor indica: autoritatea care a dispus sancționarea, fapta sancționată, sancțiunea și data aplicării acesteia.

10. Să se menționeze dacă auditorul financiar, persoană juridică, sau reprezentantul legal al auditorului financiar, persoană juridică, a/au fost condamnați pentru infracțiuni de corupție, spălare de bani, infracțiuni contra patrimoniului, abuz în serviciu, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală, primire de foloase necuvenite, trafic de influență, mărturie mincinoasă, infracțiuni prevăzute de legislația specială privind societățile comerciale, insolvența sau protecția consumatorilor ori pentru orice alte fapte relevante.

.....

11. Să se prezinte entitățile la care auditorul financiar menționat la pct. 1 a efectuat în ultimii 5 ani sau efectuează în prezent misiuni de audit financiar.

.....

12. Să se prezinte entitățile la care partenerul-cheie de audit a efectuat în ultimii 5 ani misiuni de audit, cu precizarea misiunilor de audit date în responsabilitate.

.....

13. Menționați orice informații suplimentare care ar putea fi considerate relevante pentru activitatea auditorului financiar menționat la pct. 1.

.....

14. Subsemnatul, cunoscând prevederile privind falsul în declarații prevăzute de Codul penal, declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, că toate răspunsurile sunt complete și conforme cu realitatea și că nu există alte fapte relevante asupra cărora Autoritatea de Supraveghere Financiară ar trebui informată. Totodată, în numele auditorului financiar - persoană juridică pe care o reprezint/în nume propriu, mă angajez să comunic Autorității de Supraveghere Financiară orice modificare privind informațiile furnizate.

Reprezentant legal auditor financiar, persoană juridică . .

.....

Numele și prenumele . . . . .

Data . . . . . Nr. din registrul Camerei Auditorilor

..... Financiară din România . . . . .

Semnătura și ștampila . . . . .

\* Chestionarul se va completa de către auditorul financiar persoană juridică și se va păstra confidențialitatea informațiilor cuprinse în răspunsurile primite, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Chestionarul se întocmește potrivit acestui model, în formă tehnoredactată; este obligatoriu să se răspundă la toate întrebările. În situația în care anumite puncte nu sunt aplicabile, se va preciza acest fapt. Nu sunt acceptate chestionarele semnate prin reprezentare.“

**Art. II.** - Auditorii financiară deja avizați de către Autoritatea de Supraveghere Financiară au obligația depunerii anuale a documentației prevăzute la art. 8 lit. a) - e) și lit. g) – m) din Norma nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și

supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările aduse prin prezenta normă, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din aceeași normă.”

**Art. III.** – Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 1 ianuarie 2017.

**Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,**

**Mișu Negrițoiu**

București

Nr. ...